

Pædagogisk læreplan for

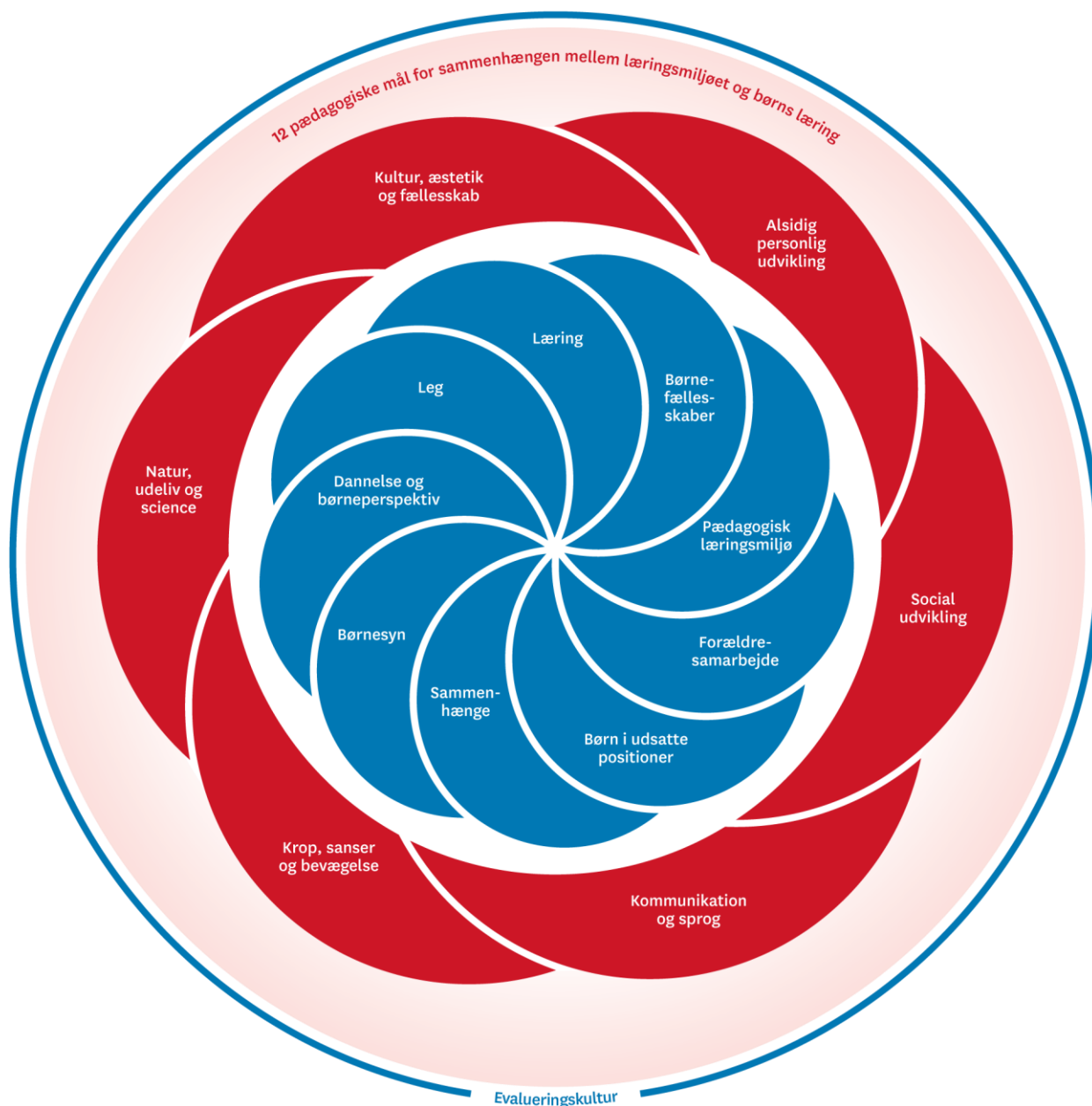
Børnehuset Egegården

Udgivet: Juni 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens

overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor

henvises der gennem skabelonen løbende til yderligere information om relevante publikationen. På sidste side i skabelonen er der inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehuset Egegården
Himmelev Bygade 22
4000 Roskilde

Telefon: 46 31 48 10

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Egegården ligger i den gamle del af Himmelev. Egegården er fra 1879 og har oprindeligt været en bondegård. Vores hus bærer stadigvæk præg af den gamle hyggelige stil. Huset er delt i mange rum, som har flere forskellige funktioner.

I den ene ende af stueetagen ligger vuggestuen. Der er 14 vuggestuebørn. Køkkenet ligger i den anden ende, sammen med kontoret. I køkkenet bliver der lavet lækker økologisk mad fra bunden. Alle børn i Egegården bliver tilbudt formiddagsmad, frokost og eftermiddagsmad.

På førstesalen ligger børnehaven, som har 35 børn. I vores Have (legepladsen) har vi et ekstra grupperum, som vi kalder Hulen. Dette rum bruger vi bl.a. til storegruppen, hvor der f.eks. bliver arbejdet med hvordan det er, at være de største i børnehaven samt snakket om hvordan det er når de skal videre i skole.

Vi er så heldige, at vores legeplads er en stor gammel have, der er fyldt med træer og buske. Vores kendetegn i haven er vores kæmpestore rødbøg, som er over 100 år gammel. Derudover har vi "nøddeskoven", som er vores hasselnøddetræer, som danner læ og skygge ud mod Himmelev Bygade. Vi har en urtehave, frugtbuske, krukker med blomster, græsplæne, gynger, rutsjebaner, cykelsti og flere legehuse.

Haven bliver brugt året rundt til både leg og bevægelse, aktiviteter og flere fælles arrangementer med forældre og søskende. Vi får besøg af andre daginstitutioner fra vores område, samt besøg fra plejehjemmet Himmelev Gammel Præstegård.

Børnehuset Egegårdens pædagogiske profil er, at vi vægter bevægelse, ude liv og sprog/kommunikation meget højt. Vi har siden 2017 været DGI certificeret. Ved vores re-certificering 2019 havde vi fokus på bevægelseslege både inde på stuen og ude på legepladsen, herunder Yoga. Vi bliver hvert år re-certificeret.

Vores hus ligger tæt på store grønne områder – fodboldbaner, Børnehøjen og grusgraven. Vi har skov og strand tæt på, som vi medinddrager i vores pædagogiske aktiviteter til stor glæde for børnene. Vores Have (legeplads) bliver brugt året rundt. Fra marts – oktober har vi udesæson, dette fordi vi oplever at børnene trives godt med højt til loftet, samt der på legepladsen er en masse fantastiske kroge, hvor børnene i mindre eller større grupper fordyber sig i fantasi lege eller voksenstyrede lege/aktiviteter. Udesæson betyder, at vi gerne er ude hele dagen fra kl. 8.00 til frokost eller til lukketid. Udesæsonen er både for vuggestuen og børnehaven, hvilket kræver en garderobe med et stort alsidigt udvalg af tøj til alt slags vejr.

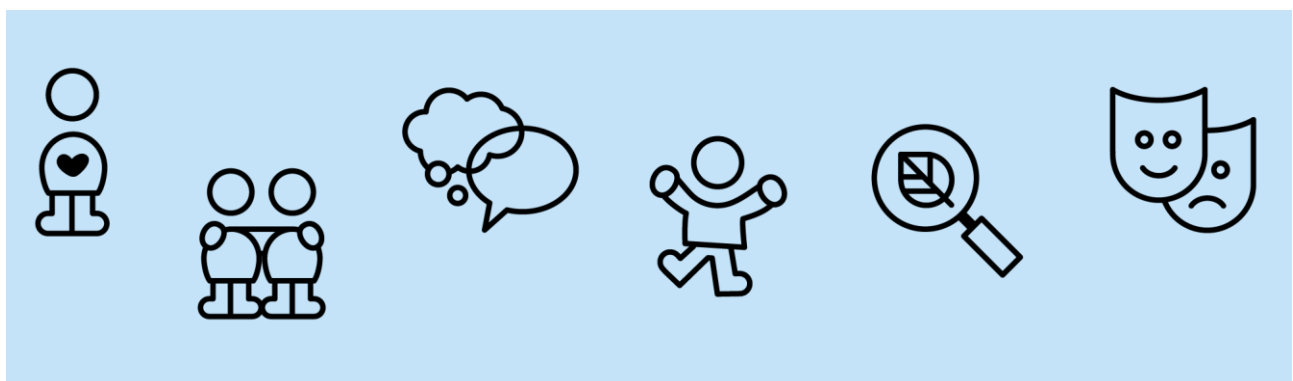

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Egegårdens motto:

Jeg kan, jeg vil, jeg tør.

Egegårdens DGI-værdier:

Sundhed, trivsel og fællesskab

I Egegården er vores børnesyn, at børn er kompetente, selvstændige, nysgerrige og kundskabs-søgende.

Alle børn har brug for omsorg, udfordringer, forventninger og tillid fra voksne, vi ser børn som aktive medskabere af deres egen læring og udvikling i de rammer som de voksne skaber. Vi mener børnenes bidrag er essentiel og utrolig vigtige i det pædagogiske arbejde.

Ydermere er det vigtigt for os, at alle børn føler sig set, hørt og forstået, og har oplevelsen af, at de har en demokratisk stemme.

Børns evne til at gøre det godt og være nysgerrige hænger uløseligt sammen med kvaliteten af relationen mellem barn og det pædagogiske personale. Anerkendelse er en vigtig medvirkende faktor til børns succes ift. leg, læring og deltagelse i børnefællesskaberne i Egegården.

Vi har stort fokus på at alle børn i Egegården møder omsorg, tilpassede udfordringer, positive forventninger og masser af tillid fra engagerede voksne. Børnene er aktive medskabere af egen læring, udvikling og dannelse i de rammer, som det pædagogiske personale er ansvarlige for. Det vil

sige, at børnene bliver hørt og set i tilrettelæggelse af vores fælles hverdag. Det gør vi, fordi vi mener, at børn lærer bedst i en hverdag præget af lyst, motivation, fordybelse og flow.

Hverdagen i Egegården er præget af sociale samspil mellem voksne og børn, samt børn imellem, hvor legen og de pædagogisk tilpassede aktiviteter er i fokus. Derfor er børnenes bidrag og udtryk, vigtige elementer i vores pædagogiske arbejde i Egegården. Pædagogens rolle i relations arbejdet bliver, at være miljøtilrettelægger, koreograf, atmosfæreskaber og moderator. Pædagogen er således med til at skabe betingelserne for, at de sociale relationer kan opstå, udvikles og vedligeholdes. Dette gør vi ved at observere, fortolke, formidle, oversætte, være mellemmand og initiator, hele tiden med et pædagogisk fokus på trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi vægter samspil og lege, hvor børnene kan udvikle sociale kompetencer højt, i vores hverdag sammen med børnene. I legen lærer børnene meget om sig selv og de andre børn. Det er en balancegang mellem at give og tage.

I samværet og i legen med andre børn lærer børnene at udvikle både deres sociale og personlige identitet. De både former og formes af deres relation til andre børn og voksne. Derfor er læringen i Egegården bestående af, at barnet skal lære sig kundskaber og viden, dette gør vi ved at; engagere os i det enkelte barn, ved at opbygge en sund, empatisk, venlig, troværdig, engageret og tillidsfuld relation til børnene.

Personalet i Egegården hjælper børnene med at udvikle samværskompetence - en evne til at balancere mellem sociale hensyn til andre på den ene side, og evnen til at markere og hævde sin individualitet behov på den anden side. Det er for os dannelse ud fra et børneperspektiv.

At deltage i aktiviteter er ikke automatisk forbundet med positive følelser, samt følelsen af at være en del af gruppen. Der skal etableres en "vi" følelse. Hvis der opstår en følelse af fællesskab og socialt tilhør, så bliver samværet forbundet med positive følelser og deltagelsesglæde. At kunne knytte venskaber og indgå i legerelationer i Egegården har afgørende betydning - både for børnenes trivsel her og nu og for deres videre udvikling og læring.

Negative relationer mellem barn og voksne, kan stjæle børns engagement i socialt samvær med andre børn. Trøst og nærkontakt er befordrende for initiativ og aktivitet til og med gruppen. Ellers er den grundlæggende lyst til at være sammen med andre i fare. Overskuddet til at involvere sig, afhænger af en tryk base til forældre og pædagoger. I Egegården arbejder vi derfor fokuseret og målrettet på at skabe en tryk og positiv relation til det enkelte barn for, at barnet skal føle sig set, hørt og forstået, og opleve, at det har en demokratisk stemme, da vi ved, at tilknytning og tryk er fundamentet for trivsel, udvikling, dannelse, læring og leg. Viljen styres af lysten. Positive, lystbetonede følelser går hånd i hånd med udviklingen. Der findes ikke nogen bedre mulighed for indlæring, end dem barnet selv opsøger. Derfor vægter vi børneperspektivet meget højt.

Legen er barnets primære drivkraft og ligger til grund for trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det er i legen og legende aktiviteter, at børnene får erfaringer med kultur, normer, regler, køn, alder og masser andre forhold i deres liv, som de finder interessante og vigtige. I Egegården kommer legens egenværdi før end nytteværdien. Legen er fri for nytteorienterede krav, legen foregår på egne motiver og interesser. Børnene udforsker temaer på egen hånd. En mangfoldighed af temaer, som børnene kan sammenkoble og danne erfaringer med.

Personalet i Egegården tilbyder impulser, der kan få børnene til at lege mere mangfoldigt. Det gør vi ved, at være bevidste om vores rolle som kulturformidler. Derved åbner vi op for en mangfoldig legekultur og nuancerer børnenes legemanuskripter, da legen henter mange aspekter fra forhold uden for legen. Vi observerer legen, hvis vi skal finde ud af, hvad der er vigtigt og meningsfuldt for børnene. Derved kan vi tilrettelægge og designe pædagogikken til det enkelte barn og gruppen. Børns leg og deres liv uden for legen bevæger sig i kraft af hinanden, og leg giver børn et særligt frirum til at udforske. Ligeledes med interaktioner, der indeholder antisociale træk, hvilket kan være til nytte for dem. I Egegården er vi klar over, at legen ikke altid er god og behagelig. Her støtter og motiverer vi legene, så de bliver gode. Legen er en refleksion af barnets erfaringer med det levede liv, kulturen, normer, regler, følelser, køn og sociale erfaringer. Legen er et socialt møde, som både kan gå godt og skidt.

Erfaringer og udforskning er med til at danne barnet. Derfor skal børn opleve en mangfoldighed af muligheder og ikke kun mødes med regler og krav i deres lyst til at drage egne erfaringer. Barnets dannelse kommer også af erfaringer og udforskninger: Learning by doing! Udvikling er ikke trin og trapper, og ikke noget individet gør selv. Udvikling er socialt og tæt forbundet til det nære miljø, barnet vokser op i. Dannelse er på en måde individuelt, en filtrering af erfaringer fra udviklingen, som skaber ens identitet(er). Vi ser dannelse som et sammenstød mellem det barnet kan og ved noget om, og nye udfordringer, hvor erfaringerne ikke længere slår til. Altså er dannelse noget barnet aldrig bliver færdig med, det er en proces, der foregår hele livet. I Egegården arbejder vi med dannelse gennem den pædagogiske tilgang, at udvide børnenes begrebsverden via en sanselig, udforskende og filosoferende tilgang, hvor børnenes interesser og udtryk er i centrum. Derfor arbejder vi med det fælles tredje, hvor barnet oplever en følelse af: "Det er mig, der handler, det er mig og mine venner, der får dette til at ske" – en kraftfuld følelse, der virkelig giver selvværd og tro på egne evner. Derfor er rollelegen og samspillet så utrolig vigtig for børns læring, udvikling, dannelse og trivsel.

"Jeg er mig og du er dig, sammen er vi endnu mere, men vi er stadig os selv"

Vi har en pligt til, som kulturformidlere, at præsentere børnene for et mangfoldigt udvalg af lege og impulser f.eks. bøger, film, musik, fortællinger osv., der afspejler den moderne og umoderne kultur, børnene er en del af.

Hvor skal børnenes udvikling ende? Gerne så mangfoldig og nuanceret som muligt. Det handler om at give børnene erfaringer med både godt og skidt. Børnene kan så selv træffe kritiske og reflekterede valg, og dermed dannes og udvikler de sig. Disse erfaringer, valg og refleksion foregår hele livet igennem. Udvikling og dannelse stopper aldrig. Småbørnsudvikling kræver omsorgspersoner, der kan hjælpe barnet med at udvide dets begrebsverden via sprog og kommunikation.

Et lille barn spørger ikke "Hvad hedder det?" men siger "A de?" = "Hvad ER det?" Ved at udforske, hvordan ting og sager ser ud, lyder, smager, lugter og føles skal barnet lære, hvilken funktion de har og hvilke forskelle der er på dem? Derved danner barnet begreber og søger betegnelser for begreberne. Frem for at give forklaringer, må pædagogen udvikle børnenes nysgerrighed.

Det er generaliserende at tale om **ET** børneperspektiv. Børn er subjekter, ikke objekter. Børneperspektivet skal tages seriøst, da børnene ikke har nogen formel myndighed. Vi voksne har definitiv magt over børnene og barndommen. Vi skal være den myndighed **sammen** med børnene. Det ville være tarveligt og useriøst ikke at tage børnene med løbende i arbejdet med at anlægge et børneperspektiv og legekultur. Derfor vil det enkelte barn altid være inddraget i tilrettelæggelsen af

aktiviteter og lege. Derfor kan vi ikke tale om, at vi har **ET** børneperspektiv, vi har derimod mange, et perspektiv for hvert barn i Egegården. For at kunne behandle børnene ens, bliver vi nødt til at behandle dem forskelligt, da alle børn ikke har det samme behov, tilpasser vi det ud fra det enkelte barn.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi arbejder på at skabe pædagogiske læringsmiljøer hele dagen, som bygger på, at børnene bliver set, hørt og talt med. Dette sker i trygge rammer fyldt med nærvær og omsorg. Et vigtigt pædagogisk princip for os er, at alle børn uanset alder, skal være så selvhjulpne som muligt, samt at alle børn har medbestemmelse på egen hverdag i huset. Det er med til at motivere og give børnene indflydelse på egen læring, udvikling, trivsel og dannelse. I vores arbejde med børnene, oplever vi at børn trives godt med medbestemmelse på deres egen hverdag. Vi har planlagt vores dag, så der er en fast struktur på hverdagen; altså vi voksne har lagt en overordnet ramme for, hvordan dagen kan forløbe, men indholdet er en blanding af voksen- og børneinitierede aktiviteter, hvor der altid er læring tilstede med udgangspunkt i børneperspektivet.

Vi bestræber os på, at det pædagogiske læringsmiljø foregår over hele dagen, så børnene bliver set, hørt og talt med. Vi sikrer, at der hele dagen igennem er tilbud til børnene, hvilket gælder både i vuggestuen og børnehaven. Vores hverdag er fyldt med leg, bevægelse, læring, som bl.a. kan være planlagte aktiviteter med os voksne som aktører, upåagtet læring, leg eller hvad børnene er optaget af.

For at sikre det gode læringsmiljø, observerer vi vores børns leg og relationer. Med udgangspunkt i disse observationer, ændrer vi legemiljøerne på stuerne og i Haven. Dette vælger vi at gøre, da vi hele tiden tager udgangspunkt i, hvad børnene interesserer sig for, eller den udvikling, trivsel, læring og dannelse, vi ønsker at støtte op om.

Vi mener, at vores pædagogiske læringsmiljø er tilrettelagt sådan, at vi tager udgangspunkt i, at alle børn skal trives og udvikle sig, uanset hvilken alder og kulturel baggrund, de kommer med.

I tråd med vores filosofiprojekt i 2018-2019 har vi fokus på medinddragelse af børnene. Det kommer bl.a. til udtryk i den måde, vi taler sammen på - både børn og voksne imellem. Vi vil gerne gøre vores børn nysgerrige og undrende over de ting, de ser og oplever. De skal ikke være bange for at stille spørgsmål, hvis de undrer sig. Dette kræver af os voksne, at vi stiller børnene åbne spørgsmål og er lydhøre, samtidig med, at vi giver tid til svar/ turtagning. På den måde får vi ny viden om, hvad der rør sig i børnenes perspektiv. Det tager vi med videre i vores arbejde med børnegruppen.

I arbejdet med anerkendelse, omsorg, nærvær, dannelse og børn, er vi rollemodeller. Vi taler respektfuldt til hinanden, dette gælder både børn og voksne. Vi behandler hinanden med omsorg, respekt og anerkendelse. Det viser vi børnene ved, at vi som voksne indbyrdes taler pænt til og med hinanden, samt udviser en gensidig respekt.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Personalet og forældrene har i 2019 arbejdet med forældresamarbejde - både på FKU-møder og på et forældremøde i oktober.

Svar fra personalet:

I Egegården har vi stort fokus på at have et tæt samarbejde med forældrene omkring deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Roskilde kommune har vedtaget, at vi har et dialogredskab "Hjernen og Hjertet", som er med til at støtte og kvalificere vores samarbejde med forældrene omkring hele barnets udvikling, læring, dannelse og trivsel. Vi, som pædagogisk personale, er blevet mere konkrete på, hvor vi i samarbejdet med forældrene kan styrke barnets læring både i Egegården og hjemme. Ydermere har vi Rambøll sprogvurderinger, som vi har mulighed for at bruge i alderen 3-6 år, hvis der er behov for det. Som noget nyt får vi Sprogtrappen som et værktøj, vi kan bruge i samarbejde med forældrene.

Vi er omhyggelige med at skabe en åben og tillidsfuld dialog med forældrene i afleverings- og afhentningssituationerne. Der er ikke altid tid til de lange snakke, men vi har altid tid til en kort dialog. Hvis der er behov for mere, så arrangerer vi et møde, hvor vi kan gå i en dybere samtale omkring barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi ved, at forældrene er dem, der kender deres barn bedst. Derfor har vi tillid til, at forældrene kommer til os, hvis der er behov for en dialog om barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. Et meningsfuldt samarbejde bygger på tillid og gensidig respekt, hvor barnet altid er i centrum. Forældre og pædagoger samarbejder om at skabe læring, udvikling, dannelse og trivsel i alle børnenes livsarenaer.

Forældregruppen er engageret i alle vores arrangementer. Vi prøver at tilgodese alle, ved at lægge arrangementerne på forskellige dage og tidspunkter. På denne måde skabes der mulighed for, at alle forældre kan deltage et par gange om året.

De faste fælles arrangementer er skolebørnenes afslutningsfest sidste hverdag i april, Høstfesten som ligger i august eller september og Julemorgenhygge med Luciaoptog i december. Høstfesten og Julemorgenhygge bliver tilrettelagt i samarbejde med Egegårdens Støtteforening, som består af en gruppe forældre, der laver frivilligt arbejde for Egegården.

Vi holder Kaffemik, som vores støtteforening står for. Kaffemik er en måde, hvorpå forældrene kan drikke en kop kaffe, spise en bolle og snakke med de andre forældre, imens deres børn leger. Det er en god måde at styrke forældrefælleskabet på.

Forældremødet ligger om efteråret, hvor der skal vælges forældrerepræsentanter til FKU-forældrekontaktudvalget. Vores mål med forældremødet er, at vi gerne vil have en åben dialog med så mange forældre som muligt. Samtidig har vi her muligheden for at fortælle om, hvorfor vi arbejder som vi gør, samt hvilke pædagogiske overvejelser, vi gør os i hverdagen.

I FKU er der mulighed for dialog og orientering. Her kan der blive talt om pædagogikken, læreplanen, forældresamarbejdet og hvis områdebestyrelsen skal have input til høringsvar.

Svar fra FKU og forældre:

Den generelle opfattelse i FKU og på forældremødet var, at der var et godt samarbejde mellem forældrene og Egegårdens personale.

FKU har svaret på en række spørgsmål omkring forældresamarbejdet i Egegården.

Forældrene i FKU var enige om, at der var god dialog mellem forældre og personale. Den daglige "small talk" dialog ved aflevering og afhentning er særdeles vigtig, men med stor forståelse for det omfang der er muligt. Forældrene har netop behovet for den lille "small talk" i hverdagen omkring deres barn, så vidt det muligt hver dag, bare kort hvordan dagen er gået mm. Forældrene har også forståelse for, at personalet skal være der for børnene. Forældrene har tilliden til, at vi som personale husker, at vigtige informationer omkring barnet altid bliver formidlet videre til forældrene. Endvidere er der enighed i FKU om, at forældrene også selv skal være opsøgende omkring dialogen i dagligdagen. Dette gælder alt fra hverdagen, personalesituationen i huset og om børnegruppen/barnets trivsel.

I FKU er de enige om, at Family er en god platform. Forældrene ønsker der kommer mere information omkring, hvorfor vi arbejder som vi gør, og ikke kun hvad vi laver i hverdagen.

Samtidig ønske de også, at informationsmængden ikke bliver for stor, da der kan være meget information fra mange forskellige platforme, som man som forældre skal holde sig orienteret i.

Hjerne og Hjerte - dialogredskabet, er rigtig godt. Disse samtaler giver en god fornemmelse af, hvor barnet er i sin udvikling.

FKU er enige om, at der er gode læringsmiljøer i Egegården. FKU orienteres om pædagogik, temaer osv. og om baggrunden herfor. Personalet er gode til at komme med informationer om hvad, forældrene kan gøre derhjemme.

Angående forældrearrangementer, så er der bred enighed om i FKU, at der er stor tilslutning fra alle familier. Forældrene deltager i det omfang det er muligt og forældrene vil meget gerne støtte op om fællesskabet i Egegården. Det er godt, at der er mange forskellige arrangementer, samt at de ligger på forskellige dage og tidspunkter, så mange har mulighed for at deltage en eller flere gange om året.

På forældremødet i efteråret 2019 var der oplæg fra personalet omkring læringsmiljøer og læring. Der blev vist en film omkring læringsmiljøer. Derefter var der dialog i grupper omkring forældresamarbejde i Egegården. FKU-repræsentanterne havde hver deres gruppe, som de var tovholder for. I grupperne blev der snakket ud fra de spørgsmål, som FKU havde arbejdet med tidligere, samt spørgsmål, der opstod på baggrund af de svar, som FKU var kommet med.

I grupperne var der rigtig mange gode dialoger, diskussioner samt feedback, som personalet skal arbejde videre med. Det var meget de samme overordnede temaer, som er nævnt i gennemgangen af FKU.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Egegården har vi fokus på det enkelte barns læring, trivsel, udvikling og dannelse. Dette har vi også, når det omhandler et barn i en udsat position. Vi støtter op om barnets nærmeste zone for udvikling. Det barnet mestrer. Vi bruger Roskildemodellen for at tilrettelægge et givent forløb for det udsatte barn. Vi vil altid være i tæt dialog med forældrene til det enkelte barn, som er i en udsat position. Dialogen med forældrene er vigtig, da det er forældrene, der kender deres barn bedst.

Det er altafgørende, at ALLE børn opnår en god trivsel, udvikling, læring og dannelse. Da vi tager udgangspunkt i det enkelte barn, ser vi på, hvordan barnet vil kunne opnå dette ud fra hvert barns behov og udviklingstrin. Det gør vi ved f.eks. at rette læringsmiljøet til, tilrettelagte små grupper, hvor vi har fokus på kvaliteten af interaktionen mellem barnet/voksen, barn/barn eller du/jeg/vi og et fælles tredje. Vi laver passende pædagogiske aktiviteter, vi sørger for at være tydelige i vores kropssprog, fokuseret øjenkontakt, let berøring og kommunikation (f.eks. Tegn til tale). Vi viser tydelighed i alle vores læringsmiljøer f.eks. piktogrammer på vores stuer, udenfor, i garderoben mv.

Hvis vi vurderer, at vi får brug for ekspertise udefra, vil vi gøre brug af Roskildemodellen, fokusteamet, PPR og dette vil altid ske i tæt dialog og samarbejde med forældrene.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi har arbejdet lidt forskelligt med skolegruppen gennem årene, i 2019-2020 arbejdede vi med relationer for at styrke barnets sociale kompetencer til skolestart og SFO. Med pædagogiske overvejelser samt sammensætningen af legegrupperne, har vi med succes kunne lade en lille gruppe af børn være "alene" i Hulen, hvor børnene i små hold har kunne fordybe sig i egen lege, uden udefra kommende forstyrrelser. Samværmønsteret mellem børnene har vi øje for, når en mindre gruppe af børn har leget "alene" i Hulen. Her har vi som voksne mulighed for at få skabt nye venskaber og relationer, så de lærer, at vi alle er venner og alle er gode at lege med. Overgangen til storgruppen er så spændende i sig selv, at Hulen udgør en stor mulighed for at rykke lidt rundt på relationer eller få skabt nogen nye relationer i børnegruppen, så alle i børnegruppen lærer at lege sammen.

Vi har et fokuseret skoletema, hvor vi besøger skolerne og læser bøger omkring skolestart og SFO. Vi gør det for at afmystificere "hvad er skole" og hjælpe børnene af med eventuelle bekymringer omkring overgangen til skole og SFO. Der arbejdes æstetisk og sprogligt med overgangen.

Vi arbejder også ud fra vores DGI-bevægelsespolitik. Her står der, at børnene skal kunne bestå en MUGI-test, når de går ud af børnehaven. Vi bruger en legende tilgang til dette igennem vores planlagte pædagogiske aktiviteter. Vi arbejder med finmotorikken gennem kreative udfoldelser. Vi har bl.a. alle kreative redskaber i børnehøjde.

Vi arbejder æstetisk og kreativt med mange aktiviteter i Hulen. Vi giver børnene nye impulser via f.eks. ture, film og bøger. Dette kan børnene bruge til at udtrykke sig i kreative aktiviteter og lege. Det styrker det sociale fællesskab, fordi børnene får noget, de kan være fælles omkring i deres egen leg.

Vi er meget ude i naturen f.eks. legepladsen, skoven og lokalområdet. Det gør vi for at komme ud af det velkendte miljø og for at styrke det sociale fællesskab i børnegruppen. Vi styrker børnenes selvverd og troen på egne evner, ved bl.a. at lave udfordrende aktiviteter, hvor børnene kan gøre sig erfaringer med egne grænser. Børn lærer rigtig meget lige der, hvor aktiviteterne er lidt for svære og måske lige har brug for en hjælpende og guidende voksenhånd.

Vi afholder cirkus som et afslutningsprojekt. Det er en velkendt tradition, som markerer overgangen til skole og SFO. Cirkusafslutningen hjælper børnene med at forstå, at nu starter de på et nyt kapitel i deres liv.

Børn, forældre og pædagogers hverdag og læringsmiljø bliver bundet sammen af ugeplanen og tilrettelægningsen af det pædagogiske læringsmiljø, der er i Hulen. Ugeplanen bliver sendt ud om fredagen og gennemgået i Hulen om mandag.

Børn, forældre og pædagoger er sammen ansvarlige for at sætte rammerne omkring børnenes trivsel, udvikling, dannelse, læring og leg. Derfor skal forældrene og pædagogerne arbejde tæt sammen for at vi kan spore os ind på, hvad der interesserer børnene, hvordan vi kan skabe deltagelsesmuligheder for børnene og sammen finde frem til børnenes nærmeste udviklingszone. På dette grundlag kan vi rammesætte aktiviteter, lege og temaer, som giver mulighed for læring, dannelse, udvikling

og trivsel, i et lystfyldt, motiverende, udforskende, meningsskabende, interessant, tilfredsstillende og nysgerrigt læringsmiljø, med empatiske, tillidsfulde, afstemte, venlige, rolige og engagerede voksne.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har et alsidigt lokalmiljø omkring Egegården og i Himmelev/Roskilde. Vi bruger de omkringliggende naturområder, som grusgraven, skoven, stranden, fodboldbaner, motorikbaner, bålpladser og søer.

Vi har ikke langt til bussen, som giver os gode muligheder til at komme op til Roskilde bibliotek, musik i Folkeparken og havnen. Vi gør også brug af det kreative hus, som ligger i Roskilde by. Den gamle købmandsgård og Roskilde museum byder på et godt pædagogisk læringsmiljø.

Vi besøger Himmelev kirke og Domkirken.

Himmelev kirke har en meget smuk kirkegård med et stort grønt område, som vi benytter. Desuden går vi gerne ind i kirken og kigger på den flotte udsmykning. Ved juletid bliver vi inviteret til gudstjeneste, som vi deltager i hvert år.

Vi har et tæt samarbejde med Himmelev Gl. Præstegård, som er et plejehjem, der ligger tæt på vores børnehus. Vi kommer på besøg hos dem, og de kommer på besøg i vores Have. Når de ældre kommer til os, synger vi gamle børnesange og laver sanglege. Bagefter spiser vi hjemmebagte boller sammen med de ældre beboere.

På sigt vil vi gerne bruge hallerne i Himmelev til motoriske udfoldelser.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi har arbejdet med undersøgelse af børnemiljøet i Egegården. Det har givet os et brugbart materiale, som vi vil være nysgerrige på og gå i dybden med fremadrettet.

Børnemiljøet indendørs har støj som den store udfordring. I dialogreskabet Hjerne og Hjerte, får vi besvarelser fra forældrene om, at der er meget støj på vores stuer. Vi har, og vil altid have, det med i vores arbejde med børnemiljøet. Egegården er en gammel bygning fra 1879, med alt den charme og upraktiske løsninger, som et gammelt hus har. Det er alt sammen noget vi arbejder på at få en løsning på.

Børnehaven ligger på 1.salen, hvor der er skråvægge. Vi har akustikplader på alle væggene. Vi har også skillevægge, som er flytbare akustikplader. Vi har fået testet akustikken i rummene/huset og de opfylder de lovmæssige krav. Men derfor er vi selvfølgelig lydhør overfor, at det kan virke, som et støjfuldt miljø, samt at børnene giver udtryk for det derhjemme til forældrene. Vi har sammen med børnene sat fokus på støj. Vi har indkøbt et skilt med et øre, som lyser i rød, gul og grøn. På denne måde kan børnene få det ind visuelt. Hvis øret lyser rødt, kan vi sammen med børnene, huske hinanden på at snakke med lave stemmer. Det kan være svært, når legen er rigtig god eller hvis man lige er ved at blive fanget. Vi har akustikplader i alle grupperum i hele huset.

Da vores børnehus har mange rum, kan vi indrette og ikke mindst fordele os i små grupper, hvilket børnene har givet udtryk for er godt/rart. Vi bruger alle rum igennem hele dagen. Vi bruger bl.a. Fiskestuen og Tumleren, både når vi åbner og lukker. Her lægger vi op til en stille opstart eller afrunding på dagen.

Vi indretter legemiljøerne både inde og ude, da vi har fokus på børnenes relationer, hvad børnene er optaget af, samt børnegruppens sammensætning mv. Vi bruger vores vægge, som en del af vores pædagogiske læringsmiljø. Alle børns produkter kommer på udstilling eller hængt op. Derfor kan der hænge mange ting, som æstetisk ser rodet ud, men børnene kan fortælle deres forældre, hvad temaet eller den pædagogiske aktivitet går ud på. Det at skabe noget, at børnenes kreationer bliver en del af hverdagen, giver barnet en følelse af at have betydning, en meningsfuld rolle at spille i

verden. Når andre børn og voksne ser på kreationerne, får de nye indtryk, som kan bearbejdes til nye udtryk og meninger. Produkterne spiller på sin vis ikke en rolle i udviklingen af børnenes egen identitet, men alle indtryk og udtryk er medskabende til udviklingen af egen og andres identitet.

Efter evalueringen af hvert projekt bliver alt relevant materiale taget ned, og børnene får det med hjem.

De tegninger børnene tegner på eget initiativ, tager børnene med hjem fra dag til dag. Dette gælder i hele vores hus.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske læringsmiljø skaber vi både i børnehaven og vuggestuen. Vi tager udgangspunkt i hvordan barnets dag skal være så der er læring over hele dagen. Vi har for øje, at alle børn skal udfordres både sammen og individuelt, men det enkelte barn skal understøttes individuelt i dets egen personlige udvikling.

I Egegården er vores pædagogiske praksis blandt andet at opdele vores børn i mindre grupper. I disse grupper tager vi højde for, at barnet kan udfolde sig i legen/aktiviteten, både sammen med jævnaldrende, med børn af samme køn eller børn i forskellig alder.

Vores læringsmiljø giver barnet mulighed for at blive udfordret, det understøtter barnets muligheder for at få nye erfaringer, og giver barnet en følelse af selvværd og selvtillid.

Vi skaber læringsmiljøer, der er fyldt med omsorg, nærvær og anerkendende relationer både mellem børn og i barn-voksen relationer:

Det kommer f.eks. til udtryk, når vi går på ture, hvor børnene i forskellige aldre eller køn holder hinanden i hånden, da store og små kan lære af hinanden og yde omsorg for sin ven. Dette gør børnehaven en gang om ugen og vuggestuen gør det minimum 1-2 gange om ugen.

I vores temaprojekter tager vi gerne udgangspunkt i børnenes interesse, nysgerrighed og perspektiv. På denne måde giver det børnene gåpåmod, de kan bruge eksisterende kompetencer, og udfolde nye kompetencer, som derved giver livsduelighed, læring og dannelse.

Selvhjulpenheden vægter vi højt i den alsidige personlige udvikling. Her tænker vi selvhjulpenhed både i forbindelse med selv at kunne tage tøj af og på, men også at vi som voksne hjælper, øver og guider børnene til, at blive rustet til selv, at kunne deltage i fællesskabet og samarbejdet omkring legen, at de lærer at spørge om de må være med i deres venners lege.

Vi skaber gåpåmod ved at give tid, være lyttende og givende, samt ved at motivere til at mestre nye kompetencer. Vi opfordrer barnet til: "Jeg kan, jeg vil, jeg tør".

Eks.

Vuggestuen har haft rigtig meget fokus på bevægelse, hvor børnene med en guidende voksenhånd, har øvet at gå på line, udviklingen i at børnene går fra, at gå forsigtigt ved siden af linen til, at "Jeg kan, jeg vil, jeg tør" gå på selve linen.

Har børnene i børnehaven fået en "hjemmeopgave", hvor børnene skulle tage deres 3 yndlings ting med fra deres værelse, hvorefter de blev motiveret til, at "Jeg kan, jeg vil, jeg tør" stille mig op og være i centrum og fortælle vennerne om hvorfor det var mine yndlings ting.

De har i storgruppen haft fokus på selvværd og selvtillid, dette har de gjort gennem et forløb hvor, at et barn skulle stå i midten af gruppen, hvor alle vennerne skulle fortælle alt det gode om det barn der stod i centrum, et selvtillids og selvværds boost fra vennerne, som giver en følelse af jeg er en del af fællesskabet og jeg er god nok som jeg er☺

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Egegården arbejder vi meget med fællesskab. Dette betyder, at børnene bliver tilbudt forskellige muligheder for at indgå i fællesskab. Vi har fokus på, at alle børn skal indgå i det store Egegårds fællesskab, fællesskab som i børnehaven eller vuggestuen, eller som køn-/aldersopdeling, eller i et lille gruppefællesskab f.eks. som spisegrupper.

I det pædagogiske læringsmiljø har vi meget fokus på børnegruppens sammensætning, altså børnegruppens dynamik, både i de små grupper, men også i hele børnegruppen. Dette fokus har vi i hele huset. Når vi skal understøtte, at børnene skal trives og udvikle sociale fællesskaber, bruger vi små grupper. Her bruger vi børnenes ressourcer, empati og/eller relationer, så vi kan godt sætte børn sammen, som ikke finder hinanden selv, men som vi kan se kunne have glæde af hinanden, da de har samme kompetencer. Vi kan også sætte børn sammen i relationer, som indgår i mange konflikter, for at hjælpe børnene med at gå på opdagelse i hinandens kompetencer. Vi snakker med børnene omkring deres leg, f.eks. at der ikke kun er et barn, der bestemmer. På den måde bliver børnene introducerede til demokratiets muligheder, begrænsninger og konfliktløsninger.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske læringsmiljø i Egegården bygger på, at vi er i dialog med børnene. Vi taler med og ikke til børnene. Vi har fokus på at vores dialog har så mange turtagninger som muligt. Vi har fokus på at stille åbne spørgsmål – hv-spørgsmål, som børnene skal tænke over og derefter indgå

i dialog. Når vi gør det på denne måde, udfordrer vi børnenes ordforråd, spørgeteknikker, deres evne til at lytte og evne til at indgå i dialog. Dette er med til at understøtte børnenes forståelse af sig selv, hinanden og deres omverden.

Vi gør det også for at understøtte børns nysgerrighed i forhold til nye ord. Det gør vi ved at spørge interesseret ind til forståelsen af nye ord, men også ved at give plads til, at barnet selv kommer med ideer til, hvad de tror ord betyder. Det handler om at børnene får så bredt et kendskab til forskellige ord som muligt.

Vi bruger sproget til at kommunikere med, for eksempel i konfliktløsning, legerelationer, dialogisk læsning.

I vuggestuen understøtter vi børnenes sprogfærdigheder via Tegn til tale, så de får redskaberne til at kommunikere gennem tegn, indtil de får lært at tale. Ydermere er vi opmærksomme på mimik, kropssprog og øjenkontakt.

Vi kan også bruge filosofi som en tilgang til kommunikation, sammen med børnene. Her bliver børnene udfordret i at tænke, have forskellige meninger og udfordret i at der ikke altid er et konkret svar på et givent spørgsmål.

Vi bruger højtlesning aktivt, både som dialogisk læsning, samt højtlesning, hvor børnene skal være aktivt lyttende. Dette gælder både i vuggestuen og i børnehaven. Vi har bevidst valgt at have børnebøger i børnehøjde både i vuggestuen og børnehaven, og derudover har vi bøger, som kun bruges til dialogisk læsning samt højtlesning. Vi har valgt at bruge midler på et nyt sprogligt tilbud af bøger som bruges til mange formål, herunder temaer som yoga, følelser mm. Eventyr og fortællinger bruges aktivt sammen med børnene. Vi læser eventyr og børnene genfortæller dem og digter deres egne fortællinger/eventyr og opfører eventyr eller leger det.

I vuggestuen bruger vi begrebet at UGLE:

U – hold Udkig (vi holder udkig hvad barnet giver udtryk for verbalt og nonverbalt)

G – Giv tid (vi giver barnet tid til at svare og tænke sig om)

L – Lytte (vi giver barnet tid til at fortælle)

E – Evaluering

Vi bruger sprogets mange facetter både i dialog med børnene f.eks. ved frokosten, højtlesning, når vi guider børnene i/til legerelationer, i garderobes, i sanglege eller i rim og remser, samt når vi er på tur.

Eksempler fra vores dagligdag:

- Når vuggestuen går på tur og finder en snegl, stopper vi op og snakker om sneglen. Den voksne spørger: Hvad er det? Hvorfor er der ikke nogen snegl i sneglehuset? Hvor mon den er flyttet hen? mm.

- I børnehaven, da vi sidder og er i gang med at spise, siger en dreng til pædagogen: Hvad laver du, når du kommer hjem?"

Pædagogen: Jeg har vasket tøj, lagt tøj sammen, og hængt tøj op.

Drengen: Har du ikke noget legetøj?

Pædagogen: Nej, for mine børn er store.

Dialogen mellem drengen og pædagogen bliver til en fælles snak i gruppen, da en pige siger: Men den anden voksne har altså pixibøger derhjemme.

Pædagogen: Jeg har også bøger derhjemme.

Drengen udbryder: Er du pensionist?

Her får pædagogen en snak med børnene omkring, hvad en pensionist er.
Pædagogen spørger ind til ordet, og drengen siger, at det er gamle mennesker.

I Egegården er vores pædagogiske syn, at personalet er rollemodeller og alle børn skal have mulighed for at indgå i dialog, hvor der er aktiv lytning og turtagning, også når børn skaber en spontan dialog med os.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Alle børn, både i vuggestuen og børnehaven, bliver udfordret i at bruge deres krop på forskellige måder. Dette gør vi ved brug af vores DGI – certificering. Vi tilbyder børnene meget bevægelse i løbet af dagen. Vi tilbyder det både som pædagogisk aktivitet, som en overgang fra en aktivitet til en anden, eller som en aktivitet, der giver ro på stuen. Det kunne være f.eks. højtlesning i børnegruppe, hvor vi læser en massage historie op, dvs. to og to børn imellem eller mellem barn og voksen giver hinanden massage til de bevægelser der bliver læst op, det kunne også være vi legede et eventyr, eks. De tre bukke bruse hvor vi er figurerne mens en voksen fortæller. Vi bruger også yoga hvor de mærker deres kroppe, samtidig med det giveren dejlig ro. Vi har altid fokus på grundbevægelserne i temaer, i legen, på ture og ved selvhjupenhed.

DGI bevægelsespolitik er en metode/kultur, hvorpå der bliver skabt den røde tråd fra vuggestuen til børnehaven, sådan at børnene gennem deres tid i Egegården, hele tiden bliver udviklet og udfordret på deres kroppe, motorik og sanser. Det gør vi ved at være opmærksomme på børnenes næste udviklingszone, så vi understøtter børnenes nysgerrighed og lyst til bevægelse, ved hele

tiden at se det enkelte barn og støtte op der, hvor der er brug for det. Et godt eksempel på, hvordan vi arbejder med børnenes nærmeste udviklingszone inden for krop, bevægelse og sanser, er når vi laver motorikbaner, hvor børnene bliver udfordret i mange grundbevægelser. Vi støtter de børn, der har behov for hjælp, for eksempel ved at holde i hånden, hjælpe med kolbøtter og guide og vejlede, samtidig med, at vi viser vejen ved at vi selv er aktivt deltagende.

Børn er i verden her og nu, og børn er sansende væsner. Derfor arbejder vi med alle kroppens sansefunktioner. Børns verden opleves gennem sanser, krop og bevægelse. Vi arbejder med sanser i ro og sanser i bevægelse, vi er meget opmærksomme på at hjælpe børnene med at sætte ord og følelser på deres sanseindtryk, fordi sproget og mimikken er med til at udvide børnenes begrebsverden. Som eksempel det lille vuggestuebarn, der har brug for at få erfaringer med føle, smage, se og høre, for at begribe sin livsverden. Det er den spæde begyndelse til at forstå sin omverden og give den mening. Barnet opfordres i Egegården til at tilgå verden nysgerrigt, undersøgende og med gå-på-mod. Derfor leger vi med vand og mudder, klatrer i træer, løber og springer, triller og ruller. Her er vi igen opmærksomme på børnenes nærmeste udviklingszone. Børnene oplever at modtage støtte og vejledning i det, der næsten er for svært, da børnene lærer allermest i den kløft, hvor de ikke helt kan selv, men kan med hjælp fra en voksen, eller hvor legen og aktiviteten er allermest svær/spændende.

Det er vigtigt, at børnene kommer i flow, når vi har aktiviteter og hverdagssituationer inden for krop, sanser og bevægelse. Vi ønsker at børnene oplever en bevægelsesglæde, frem for et sundhedsprincip. Det handler om følelsen i kroppen, både i ro og i bevægelse. Vi snakker om følelsen i kroppen, når børnene er kommet højt op i et træ, frem for selve præstationen. Børnene mødes af voksne, der spørger ind til, hvordan de mon er kommet så højt op, hvad de kan se og hvordan de har tillært sig denne nye kompetence, frem for Pas på! Flot! Er det ikke farligt?

Vi udfordrer børnenes smagssanser. Dette sker i pædagogiske aktiviteter og i samarbejde med køkkenet. Den mad, vi får serveret i huset, udfordrer vores smagssanser, men vi har også smagsprøver som for eksempel Hvad smager julen af? hvor børnene kommer med i hele den sanseoplevelse, det er at være med i madlavningsprocessen. Råt, kogt, dampet. Blødt og hårdt. Surt, sødt og bittert.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Egegården bruger vi naturen som et ekstra rum i vores læringsmiljøer, hvor vi leger og undersøger naturen omkring os. Her tænker vi både på naturen i og uden for vores have og eksperimenterer med materialer f.eks. save, hammere, og snitte i en pind.

Vi går mange ture, vi bruger både grusgraven, området omkring Børnehøjen, stranden ved Vigen og skoven. På vores ture i naturen tager vi udgangspunkt i børneperspektivet, hvor der bliver undersøgt, hvor der er tid til at være fordybende, få jord under neglene, bruge sanserne – smage og mærke på naturen. Vi undersøger naturen og dens fænomener ved brug af sanser, se hvad børnene undersøger, se og mærke vejret, hoppe i vandpytter og snakke med børnene omkring vejret og det vi møder på vores vej.

Vi samler affald op i naturen og tager det med hjem i de rigtige skraldespande. Vi er meget opmærksomme på vores have, vi har blomster, frugter, bær og grøntsager. Vi har en urtehave, som vi sår frø og lægger kartofler i. Vi spiser alt fra vores have i projekt Fra jord, bål og til bord.

Vi har projekter, der understøtter børnenes nysgerrighed for naturen for eksempel Krible-krable dyr, Hvordan fanger vi fisk eller krebs og hvordan smager det? Hvorfor blæser det? Hvordan kan vi bruge vinden? Vi tager på bondegårdsture og undersøger blandt andet, hvor mælken kommer fra?

Vi vil meget gerne blive bedre til at bruge science i vores pædagogiske virke, ligesom vi skal have en større opmærksomhed på den matematiske forståelse.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

▪ **Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.**

Vi medbringer hver vores egen kulturelle baggrund hjemmefra, og vi har dermed alle en bred vifte af kulturelle normer og værdier med os. Børn er af natur nysgerrige og undrende over hvorfor der eksempelvis er forskel på vores mad. Det kan der være mange grunde til, eksempelvis allergier eller religion, hvilket vi snakker med børnene omkring. Det giver børnene en større forståelse for, at vi sagtens kan være forskellige og stadig være i det samme fællesskab, samt være en del af fællesskabet.

Vi har en masse faste traditioner i Egegården:

- Kaffemik om eftermiddagen, som er arrangeret af vores støtteforening, bestående af forældre, der laver frivilligt arbejde til gode for Egegården
- Lucia med morgenmad, hvor storegruppen laver luciaoptag for forældre og de andre børn i huset.
- Vi har et tæt samarbejde med plejehjemmet på Himmelev Gl. Præstegård, hvor storegruppen slår katten af tønden. Plejehjemmet kommer på sommerudflugt hos os i Haven
- Julegudstjeneste for alle børnehavebørn og store vuggestuebørn
- Musikforløb med musikskolen for mindstegruppen og mellemgruppen i børnehaven og hele vuggestuen

Ydermere har vi høstfest, jul, påske og Sankt Hans, hvor vi snakker med børnene omkring, hvad baggrunden er for de forskellige traditioner.

I Egegården lægger vi stor vægt på eventyr og fortællinger, sanglege, rim og remser. Vi gør indtryk til nye udtryk, eksempelvis bliver sanglege brugt i børnenes lege. Vi leger en bog – fra dialogisk læsning til børnenes leg.

Vi udtrykker os kunstnerisk med mange forskellige materialer, børnene får mulighed for at konstruere og bygge i forskellige materialer, dvs. alle børn har få muligheden for at være kreative. Vuggestuen er det i forbindelse med aktiviteter sammen med en voksen. I børnehaven kan børnene altid være kreative med papir, farveblyanter, tape, limstifter, sakse, glimmer, vandfarve og papkasser. Dette er med til at give børnene en masse kreative tanker, sætter fantasien i gang og giver nogle gode lege. Under de kreative processer lader personalet børnene bruge deres fantasi til, hvordan deres produkt kan se ud. Det udvikler kreative børn, hvilket giver anledning til nogle rigtig gode snakke sammen med dem, samtidig med, at vi sammen med børnene kan undre os, snakke og være nysgerrige på deres produkter, fantasi og viden.

Vi øver børnene i at turde stå frem i fællesskabet, hvor børnene på skift skal fortælle og lytte på hinanden. Dette er med til at give følelsen af at *jeg er også noget værd*. De andre skal lytte på, hvad den, der fortæller, siger. Det øger følelsen af at man er en del af fællesskabet. Jeg kan, jeg vil, jeg tør at stå frem i fællesskab og fortælle om mine oplevelser. Storgruppen har fortællefredag, hvor de skal fortælle historier for hinanden. Børnehavebørnene har en kuffert med hjemme på skift, hvor

børnene skal vælge en ting, som de skal fortælle om i børnehaven dagen efter. I vuggestuen genfortæller børn og voksne bøger og fortællinger for hinanden.

Vi lægger stor vægt på, at vi har æstetik i vores legemiljøer, dette gælder både ude og inde. Vi har alle brug for orden og kaos igennem vores hverdag. Egegården har også sin egen kultur, hvor vi vægter æstetik højt. Vi har mange forskellige materialer og bøger i børnehøjde. Vi har blandt andet kunst og filosofi i børnehøjde.

Vores vision og fremtidige visioner:

- Fællestemaer for hele huset
- Vise teater for hinanden eller ferniseringer frem for hinanden
- Bruge Roskilde Biblioteks tilbud om musik og drama
- Få teaterfolk ud i Egegården
- Tage på udflugt til teater og se forestillinger
- Få en kunstner på besøg
- Musikforløb

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi vil bruge efteråret 2020 på at etablere en evalueringskultur. Den nye pædagogiske leder startede i Egegården den 1. juni 2020 og sammen med hende vil vi afdække vores forventninger til en ny evalueringskultur i Egegården.

Vi vil blandt andet en gang om måneden have et refleksionsmøde, hvor personalet på skift deltager i grupper.

Formålet er, at personalet samler nogen hverdagsfortællinger sammen, som vi sammen kan vende på møderne. Herigennem får vi sammen skabt et rum til at vende hverdagens arbejds-glæde, udfordringer og nysgerrighed. Fortællingerne kan hjælpe os med, at vi får sat ord på fagligheden samt blive skarpere på hinandens pædagogiske syn og børnesyn.

Vi skaber et rum i fælleskab, hvor vi kan komme i dialog omkring hverdagens små nysgerrigheder, så vi sammen får skabt en helt naturlig refleksiv evalueringskultur i hverdagen, hvor vi kan blive klogere på vores egen og hinandens praksis.

Herigennem en rød tråd over hele Egegårdens fælles pædagogiske praksis.

Disse møder skal også være medskabende til, at der i hverdagen bliver skabt en helt naturlig refleksiv evalueringskultur over egen og andres praksis, med plads til faglig uenighed over den pædagogiske praksis, så vi sammen kan få det, der virker i hverdagen til at blomstre endnu mere.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi vil skabe en evalueringskultur, hvor vi vil arbejde på at evaluere vores arbejde med børnene løbende på stuemøder og personalemøder. Vi vil gøre brug af det materiale, vi har fået i forbindelse med den styrkede læreplan – *selvevaluering*. Det har givet anledning til gode drøftelser og snakke om hvad vi gør, hvad vi troede vi gjorde, og hvad vi vil gøre i fremtiden.

I arbejdet med den løbende evaluering vil vi bruge intra som formidlingskanal til alle forældre. Her vil vi skrive om hverdagens aktiviteter og dagens gang, og vi vil også lægge oplæg om, hvad vi laver, hvorfor vi gør som vi gør, hvilken læring vi forventer børnene vil få og efter forløbet/temaet/aktiviteten vil vi skrive, hvilken læring børnene har opnået samt eventuelt nye kompetencer.

Evaluering sammen med børnene er også vigtig, dette vil vi gøre på samlinger og i form af observationer, vi deler med hinanden. Vi bruger meget vores vægge som dokumentationstavler. Vi sætter alt op, hvad børnene er optagede af, hvad de laver og hvilke materiale som underbygger det tema/aktivitet vi er i gang med. På denne måde indbyder det til snak med børnene i eksempelvis samling.